

เทศน์เช้า วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้สังขยต้องพูดเรื่องส่วนตัวนิดหนึ่ง มันไม่ควรจะพูดเรื่องส่วนตัวนะ เทศน์
ธรรมะมันก็ต้องเป็นสาธารณะ วันนี้ขอพูดเรื่องส่วนตัวนิดหนึ่ง

เราจะขอร้องโยมเนาะ ไอ้โตนี่มันไปนิมนต์มาตั้งแต่ปี ๓๐ มันอยู่กับเรามาเกือบ
๒๐ กว่าปีแล้ว เวลาตอนเราอยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะไซ้ใหม่ เราอยู่กับหลวงตา แล้วเรามาอยู่กับ
หลวงปู่เจี๊ยะปี ๒๗ แล้วพอเสร็จแล้วเราก็ออกมาเที่ยว ไอ้โตกับพวกโพธารามเอารถเก๋ง
๓ คัน รถตู้คันหนึ่งไปนิมนต์เรามาจากวัดหลวงปู่เจี๊ยะ เอามาอยู่โพธาราม

นี่มันอยู่กับเรามา ๒๐-๓๐ ปีแล้ว ๒๐-๓๐ ปี วัดที่เกิดขึ้นมา ๗-๘ วัด ถ้าไม่มีไอ้โต
นี่ไม่มีวัดหรอก เพราะวัดที่โพธารามนี่นะสร้างขึ้นมามาก มันมีแต่คนเอามาแล้ว แล้ว
ไม่ได้ตั้งใจเขา เขาก็ทิมแทง ทำลายทั้งหมด ไอ้โตนี่มันเป็นคนค้ำไว้ แล้วมันจะสร้างวัดที่
โพธาราม เขาก็บอกว่าไม่ให้สร้าง ทางกฎหมายเขาสร้างไม่ได้ ทางประชาชนก็ไม่ให้
สร้าง เพราะเขาบอกว่าไปรบกวน ไปทำลายความสงบของเขา พวกเราทำกันมาด้วยกำลัง
ของเราเอง

ฉะนั้น เวลามันคุ้นเคย เวลาบอกว่าไอ้คนที่อยู่กันมา ๒๐-๓๐ ปี มันก็ต้องสนิทกัน
พอมันสนิทกัน มันมีอะไรผิดพลาดมันก็พูดกันด้วยความตรงไปตรงมา ทีนี้การ
ตรงไปตรงมา เวลาคนไปเอาอะไรมาเขาก็จะมาฝากๆ ด้วยความเกรงใจ เห็นใหม่ ด้วย
ความเกรงใจนะ โยมคิดดูสิคนที่ศาลารอคอยคนเดียว แล้วคนๆ นั้นทำอย่างนั้นบ่อยๆ
คนทั้งศาลากับคนๆ เดียว ใครจะมีค่ามากกว่ากัน

ฉะนั้น เวลาใครฝากอะไรมา มันก็ไปห้วงเขา ก็ละล้าละลัง คนๆ เดียวนะ แต่ทำ
ให้ประชาชนทั้งหมดต้องรอคนๆ นั้น เราอยู่ที่บ้านตาดนะ กุฎิผู้เฒ่า..กุฎิผู้เฒ่า.. นี้กุฎิหน้า
วัด หน้าวัดมันมีอยู่กุฎิหนึ่ง หลวงตาเรียกว่ากุฎิผู้เฒ่า มันมีโยมคนหนึ่ง จะมาทำบุญนะเช้า
ทุกวัน เขาตัดบาตรเสร็จแล้ว เขาปิดแล้วค่อยมาทุกวัน หลวงตาพยายามเอาเขาให้ได้ ปล้ำ

เขาให้ได้ จะให้เขาแอกทีฟขึ้นมา ให้เขามาทันคนอื่น เขาก็ไม่ทัน จนหลวงตาตั้งชื่อว่า “ตู้เย็น” คือมันเย็นเกินไป เย็นจนเขาเสร็จแล้วมันยังไม่มาเลย

นี่เวลาเอาคน เห็นไหม ตั้งชื่อว่า “ตู้เย็น” แล้วหลวงตาท่านบอกว่า “วัดนี้ละ มัน เป็นสิ่งที่ว่ามันเป็นสมบัติสาธารณะ ท่านเปรียบเหมือนหนองน้ำ ถ้าหนองน้ำนี้ น้ำสะอาด บริสุทธิ์ ทุกคนก็มาใช้ดื่มกินได้ด้วยสะดวกสบาย ถ้าหนองน้ำนั้นมีแต่มูล แต่คู คือมี แต่ขี้วัว ขี้ควายในหนองนั้นเต็มไปหมด ใครก็ไม่อยากมาดื่มมากิน

ในข้อวัตรปฏิบัติของวัด มันก็เหมือนกับกติกาเพื่อให้น้ำนั้นใสสะอาด ถ้าน้ำนั้น ใสสะอาด ใครมาแล้ว ใครๆ ก็ได้ดื่มกินน้ำนั้นด้วยความสบายใจ แต่ถ้าเรามาทำอะไรกัน โดยเอาแต่ใจๆ มันก็มีมูล คู คือความโลภ ความโกรธ ความหลง ขี้โลภ ขี้โกรธ ขี้หลง ก็ มาทำกัน เหยียบย้ำกัน ทำลายกัน ให้บ่อน้ำนั้น ให้สระน้ำนั้นมันสกปรกโสโครกไป

ฉะนั้น ใครทำอะไร ก็เหมือนกับเอาขี้ เอาต่างๆ มาทิ้งในบ่อน้ำนั้น แล้วเราก็ ประารถนอยากจะได้บ่อน้ำที่สะอาดบริสุทธิ์อยู่ทุกๆ คน แต่เวลาเรากระทำ เราก็เอาแต่ขี้ มาใส่ในบ่อน้ำนั้น นี่การกระทำของเรากับความจริง มันแตกต่างกันไหม ถ้ามันแตกต่างกัน มันไม่ได้ตั้งใจ

บอกว่าหนังสือนี้เราชมๆ เราชมจริงๆ นะ แต่เราชมแล้วนี่ เห็นไหม เขาให้มาไม่ก็ ห่อ เราก็กระหมัดกระหม่นนะ แจกเฉพาะคนของเรา เราคิดว่าแค่นั้นจบไป แค่นั้นจบ เพราะเราไม่ยึดถือ

“รักยาวให้ตัด รักสั้นให้ต่อ”

รักยาว เราจะอยู่กันยืนยาว มันไม่ควรคลุกคลี รักยาวให้ตัด คือตัดแล้วมันไม่มัว กัน มันไม่มีอะไรขัดแย้งกัน.. รักสั้นให้ต่อ ให้ต่อกันไว้ ให้ฝากกันไว้ ฝากกันไว้เยอะๆ แล้วเดี๋ยวเราได้ทะเลาะกัน รักสั้นให้ต่อ ให้เกาะ ให้เกี่ยว ให้มีปัญหากันไป มันยาวไม่ได้ หรือ

รักยาวให้ตัด รักยาวนะ เราอยู่ด้วยคุณงามความดี เราอยู่ด้วยความคิดถึงกัน เขา บอกว่าเพื่อนฝูงนะ เราไปมาหาสู่กัน มันสนิทยิ่งกว่าญาติอีก ญาติโดยสายเลือด ไม่เคยไป

ดูแลกัน ไม่เคยไปหากัน ไม่เคยต่างๆ เราเป็นญาติกัน โดยธรรม ถ้าเป็นญาติกัน โดยธรรมนะ ความรู้สึกนึกคิด ความคิดถึงกัน เจตนาถึงกัน อันนี้ประเสริฐที่สุด

ฉะนั้น เราอย่าไปห่วงของที่เป็นวัตถุ ของที่เป็นวัตถุ นี่มันเป็นวัตถุ เห็นไหม เราต้องเคลื่อนย้ายมัน ต้องเอามันไปเอามันมา มันเป็นประเด็น แต่ถ้าเราคิดถึงกัน ใจเราเป็นธรรมนะ เราอยู่ที่ไหนมันไม่ไปเดือดร้อนใครเลย มันคิดถึงกัน มันอยู่กันนะ คู่สืเวลาเราคิดถึงครูบาอาจารย์เรา เราก็อสบายใจ แต่นี่มันก็ฝากกันไป ฝากกันมา เราจะบอกว่าถ้าฝากกันไป มันก็จะต้องร้องไห้แบบนี้ไปทุกวัน

มันด้วยความเกรงใจใจ คนไม่กล้าพูดใจ แต่สำหรับเรานะ เพราะโยมเกษงเกษเป็นไวยวัจกรวัดโชค ได้รับการแต่งตั้งจากทางจังหวัดเลย นี่แกเห็นเราอยู่นะ แกถามเลยบอก “หลวงพ่อกำลังพูดอยากที่สุดคือคำว่าไม่เอา แต่ทำไมไม่เห็นหลวงพ่อกับไม่เอาๆ ไม่เอาตลอดเลย”

เขาบอกว่าในโลกนี้นะคำที่พูดอยากที่สุดคือ “ไม่เอา” มีแต่คนจะเอา ใครๆ ก็จะทำเอาทั้งนั้นแหละ แต่ไม่เอานี้พูดอยากมาก แล้วไม่เอานี้เราพูดมาแต่ไหนแต่ไร เพราะเราไม่เอาไม่เอา เวลาจะสร้างวัดที่โพธาราม ไอ้โตมันพูดเองบอกนี่มันสร้างกันอย่างไร ไม่มีใครสร้างเลย เราบอกนี่ก็จะอยู่โคนไม้ ก็จะมุงจาก ไม่สน! ไม่สนหรือ เราจะอยู่อย่างไรก็อยู่ได้

เวลาหลวงตาท่านพูด เราทำคุณงามความดี ท่านบอกเลยนะ พระที่อยู่ในศีลในธรรม ถ้าองค์ไหนอดตายนี้อยากเห็น ท่านบอกเลย หลวงตาท่านพูดประจำ “ถ้าพระที่อยู่ในศีลในธรรม ถ้ามันจะอดตายนะ ขอเห็นซักที ขอดู ขอดู” หลวงตาท่านยืนยันขนาดนี้นะ ถ้าพระอยู่ในศีลในธรรม ถ้ามันจะอดตายนะ ขอดูพระองค์นั้นหน่อยหนึ่ง อยากดูพระที่ทำดีแล้วอดตาย มันไม่มีหรือ

ฉะนั้น กรณีอย่างนี้เราไม่ใช่ว่ากลัวอดเป็นอดตาย ไม่กลัวอะไรหรือ แต่นี่เราพูดอย่างนี้นะ วันนี้เราจะขอพูดเรื่องส่วนตัวเพราะอะไรไม่รู้ใหม่ เพราะหัวใจของเรากับหัวใจไอ้โตมันไม่เหมือนกัน หัวใจของเรานี้เราคิดว่าเราปฏิบัติมา เราปฏิบัติมา เราเหยียบย่ำอะไรมา อย่างโยมนี้นะเหยียบย่ำแร่ธาตุ ในแผ่นดินมันมีเงินมีทอง เราเหยียบย่ำมัน เราไม่รู้เลยนะ

ถ้าคนเขาอยากได้เงินได้ทองเขาต้องทำเหมือง เขาต้องขุดลงไป กว่าเขาจะได้แร่ ทองคำขึ้นมา เพื่อมาหลอมเป็นทองคำ เขาต้องลงทุนลงแรงขนาดไหน นี่เราประพฤติ ปฏิบัติขึ้นมา เราอยากได้ศีล สมาธิ ปัญญา เราลงทุนลงแรงมาขนาดไหน เราไม่ใช่คนเก็บ เศษตกจากถนน นี่เห็นเงินเห็นทองตกอยู่แล้วเก็บเอา มันไม่ใช่หรือ เราทำเหมือง เรา ต้องขุดมานะ

ทีนี้หัวใจอย่างเรา เราได้ทำเหมืองมา เราได้ทุกข์ลำบากมา เราได้ยากแค้นมา ขนาดไหน เราว่าการปฏิบัติมันยากแค้นแค่ไหน.. การปฏิบัติ มันทุกข์ยากขนาดไหน มัน ถึงได้ความจริงมา แล้วถ้าเราอ่อนแอ เราไม่เข้มแข็ง เราไม่ทำจริงทำจัง เราขุดเหมืองเราก็ เหยๆ แหะๆ เราทำอะไรเราก็ทำแต่เอาแต่ใจ มันจะได้ทองคำขึ้นมาไหม นี่หัวใจของ เราเพราะเราได้ปฏิบัติมา

แต่หัวใจไอ้โต่กับหัวใจเรามันไม่เหมือนกันก็ตรงนี้ไง หัวใจของเขา เขาไม่ได้ ปฏิบัติมา เขาไม่ได้ทำเหมืองมา เขาอยู่แต่ในสังคมา เขาก็เกรงอกเกรงใจใจ เกรงอกเกรงใจ เกรงคนนั่น เกรงคนนี่ ใครมาก็รับเข้ามา รับเข้ามาแล้วก็มากลัวโดนด่า รับเข้ามาแล้วก็ไม่กล้าเอามาให้ รับเข้ามาแล้วก็เอาไปซ่อนไว้ก่อน รอเราอารมณ์ดีๆ ก่อน แล้วค่อยมาคุยกันว่าเขาเอามาให้แล้ว

นี่หัวใจมันไม่เหมือนกัน ใครฝากอะไรมานะ รับเข้ามา พอรับเข้ามาแล้วก็ไม่กล้า เอามาให้ ไม่กล้าเอามาให้ก็ไปซ่อนไว้ก่อนนะ รอให้อารมณ์ดีๆ วันไหนอารมณ์ดีๆ ก็แฉ ล่มออกมาหน่อยหนึ่ง นี่เขาฝากไอ้นี้มาแล้ว เขาฝากไอ้นี้มาแล้ว

นี่ไง หัวใจมันไม่เหมือนกันซะใหม่ ถ้าหัวใจเราเหมือนกันนะ เราก็บอกว่สิ่งที่เป็น น้ำใจนี่นะ เขามีน้ำใจ เขามีค่าน้ำใจ เขาทำสิ่งที่เป็นความดีก็เป็นความดีแล้วแหละ ไอ้ วัตถุเอามาตีโดนด่าตีคขาดเลย เอากลับไปเถอะ ไม่ต้องเอามาหรือ เพราะอะไร เพราะ เราอ่อนแอกันเอง เห็นไหม คูสิเวลาพระปฏิบัติเราก็ไปสงสาร

เราเห็นใจโยมนะ นี่โยมกว่าจะออกจากบ้านมา โอ้โฮ.. ไปซื้ออาหารมา ทำมา อย่างดีเลย พอมาถึงวัดนะตักใส่บาตร ตักใส่บาตร อู๋.. ของก็ดีๆ ขนาดนี้ ทำไมไม่เอาไว้ ทำกิน เห็นไหม นี่ถ้าพูดถึงใจของพระนะ ถ้าอ่อนแอซะใหม่ พออ่อนแอนี้โยมเขาก็เสียใจ

ใช้ใหม่ พอโยมเสียใจก็ต้องตามใจโยมใช้ใหม่ พอตามใจโยมไป ตามใจโยมมานะ เดี่ยว พระองค์นั้นก็เสียไป

มันเสียไปไง เสียไปเพราะอะไรล่ะ เพราะว่าความดีมันคนละชั้นกัน ความดีของท่าน เราอยากจะเสียสละใช้ใหม่ เราพยายามชวนชวายของเรา เราก็อำนาจของเรา ทานของเรา เราเลิก ถ้าทานของเราเลิกแล้ว ทำไมพระท่านเอาไปใส่บาตรมั่วกันไปหมดเลย ทานของเราเลิกๆ มันเลยกลายเป็นไม่เลิกไปเลย

ฉะนั้น พระนี่นะพอเขาลั่น พระฉันอาหารด้วยการดำรงชีวิต พระไม่ได้ฉันอาหาร มาเพื่อกาม เพื่อเกียรติ เพื่อศักดิ์ศรี ฉันเพื่อดำรงชีวิต แล้วถ้าพระที่ต่ำต้อย ก็เห็นแก่ปากแก่ท้อง เห็นแก่อาหารนั้น พอเห็นแก่อาหารนั้น จิตใจมันก็ต่ำไหม จิตใจต่ำลงหรือยัง ถ้าจิตใจต่ำลงแล้วนะ พอฉันเสร็จแล้วนะ เพราะเห็นแก่ปากแก่ท้องใช้ใหม่ นู่นก็ดี นี่ก็ดีเสร็จแล้วนะ พอโยมกลับไปแล้วนะ จะนั่งภาวนาแล้วนี้หัวทิ่มดิน

อ้าว.. เมื่อกี้เอาใจเขาอยู่ พอเขากลับไปแล้วนี่นะ เพราะเราเอาใจเขา พอเขากลับไปแล้วนะใจเราก็อวด พอใจเราขาด เราภาวนาไปไม่ไหว ทีนี้พอภาวนาไม่ไหวก็เอาเลยนะ โยม พຽງนี้ขออาหารให้ดีกว่านี้อีกนะ จะได้คิดถึงเขาอีกไง คิดไปคิดมานะ พระองค์นั้นจะสมบุกสมบันเอาใจนั้นรอดอย่างไร ใจนั้นจะรอดไปได้อย่างไร

เราจะบอกว่าความดีมันมีหลายชั้น ความดีของท่าน ความดีของศีล ความดีของการภาวนา แล้วเราก็ออยากได้การภาวนา ถ้าเราอยากได้การภาวนา ถ้าเรายังไม่เข้าใจนะ เราตั้งสติไว้ แล้วนึกพิจารณาเอา พิจารณาต่อไปเรื่อยๆ พอซึ่งใจนะ..

เราอยู่บ้านตาด มีพวกโยมบ่นบ่อยมากเลย สมัยเราอยู่บ้านตาดนะ มันมีพระใช้ใหม่ พระเรานี้จะมีเถาคอยู่ข้างหน้า แล้วเวลามานี้ะของมันเยอะมาก ทีนี้ของเยอะมากนี่เป็นประโยชน์ของเขาใช้ใหม่ เขาก็ต้องใส่บาตรใช้ใหม่ ก็เอามาใส่บาตรจนเต็ม พอเต็มแล้วก็ยังใส่เถาคไว้ เขาไปตินะ เวลาเขาเห็นแล้ว เขาไปหลังศาลาก็ไปติน

“โธ.. พระบ้านตาดนี่โลกมาก อู้อู.. เอาเต็มบาตรเลย เอาจนล้นเถาคเลย อู้อู.. เอาเต็มไปหมดเลย มันจะกินหมดได้อย่างไร”

นี่เขาไปดิของเขานะ แต่เขาไม่ได้คิดเลย พระเวลานั้นนะเขาปฏิบัติสังขาโย เขานั้นแต่พอดำรงชีวิตของเขา แล้วเราก็ถามเขานะ บางทีเราถามเขา

“เอาอย่างนี้ไหม ต่อไปของโยมทุกคนนี้ตัดหมดเลย เว้นไว้แต่ของโยม ของโยมไม่ตัดให้โยมเอากลับไป”

“ไม่ได้ ไม่ได้ เขาจะมาทำบุญ”

แล้วมาทำบุญนี้ มาตัดของเอ็งอยู่ครั้งวัน เย็นก็ยังไม่จบ ฉะนั้น ถ้าเย็นยังไม่จบนะ เอ็งประเคนมาๆ พอประเคนมาพระก็ใส่บาตรๆ ไป มันไปร่นเวลาให้พระได้ฉันเพื่อปฏิบัติสังขาโย แล้วได้ประพฤติกปฏิบัติต่อ

มันเป็นภาระที่โยมนั้นแหละ! มันเป็นภาระที่โยมเอาอาหารไปวัดป่าบ้านตาดนั้นแหละ แล้วจะบริหารอย่างไร ให้อาหารที่เอาไปวัดบ้านตาดนั้นได้ใส่บาตรพระให้หมดไป ในเวลาอันกระชับ แล้วเวลากระชับแล้ว พระได้ฉันแล้วโยมก็ได้กินข้าว แล้วโยมก็ได้ปฏิบัติ โยมได้ฟังธรรม แล้วโยมได้ทำต่อไป

เขาบอกว่า “อู้อู.. พระบ้านตาดนะ หลวงตาท่านเคร่งครัดนะ อู้อู.. ทำไมพระชี้โลกขนาดนั้นนะ ใส่บาตรจนเต็มบาตรก็ยังไม่พอ ยังมีถาดหน้าอีกคนละ ๒ ถาด ๓ ถาด”

บางวัน ๓ ถาด ถ้าวันไหนวันเสาร์ อาทิตย์ ตรงกับวันพระนะ วันนั้นต้อง ๓ ถาด ถ้าไม่ ๓ ถาด อาหารมันแจกไม่หมดไง อาหารมันหมดไป ๑ ใน ๔ นะ เต็มถาดหมดแล้วยังเหลืออีก ๓ ส่วน แล้วมันเหลืออีก ๓ ส่วนนั้นจะทำอย่างไรต่อไป ให้โยมเอากลับไหม โยมก็เอากลับไม่ได้ พอโยมเอากลับไม่ได้ ก็เอามาแจกพระให้หมดไป พอแจกพระหมดไปแล้วอาหารนั้นโยมก็เอาไปทานกันต่อ แล้วพระฉันอาหารโดยปฏิบัติสังขาโย ปฏิบัติสังขาโยคือพิจารณาโดยชอบแล้ว ฉันพอดำรงชีวิต ที่เหลือนั้นก็เอากลับมาเป็นของโยมอย่างเก่านั้นแหละ

พระฉันอาหารก็พอแค่ปากท้อง เสร็จแล้วอาหารนั้นก็เอากลับมาที่โยมหมด แต่มันเป็นกิจกรรม มันเป็นเรื่องของท่าน มันเป็นเรื่องของประเพณี จะต้องให้สิ่งนี้จบไปได้ .. เรายังชมว่าหลวงตาเรานี้เป็นผู้ที่มีปัญญา เป็นผู้ที่มีหลักเกณฑ์ จะรักษาพระด้วย คือ

พระนี่ดำรงชีวิตด้วยปลีแข็ง พระดำรงชีวิตด้วยญาติโยม ทีนี้พระดำรงชีวิตด้วยญาติโยม โยมเขามีศรัทธา มีความเชื่อของเขา แล้วจะอย่างไรให้กิจกรรมนี้ ให้อันนี้ผ่านพ้นไป พระจะได้มีเวลาไปประพฤติปฏิบัติต่อ

ไม่ใช่มาพะเน้าพะนอกันนะ โอ๊ย.. มาถึง อาหารครึ่งศาลาใช้ใหม่ ก็จัดกันเย็นนี้ ไปลุ้นกันตอนทุ่มหนึ่ง ทุ่มเสร็จแล้ว ดี ๒ ค่อยไปภาวนา โอ๊ย.. โยมก็ดี พระก็ดี พระก็ดี เนาะ พระเขาเห็นแก่ทานอันเลิศของเรา ท่านจัดของเราอย่างดีเลยเนาะ ฉันทันเที่ยงกินเลย พรุ่งนี้เช้าก็ยังจะห้าวปากห้าวปากกันอยู่

แต่พอท่านมาทำกระชับขึ้น ทำให้รวดเร็วขึ้น ทำให้ดีขึ้น เพื่อให้โยมก็ได้ฟังเทศน์ ฟังธรรม แล้วโยมก็ได้ปฏิบัติ พระได้ฉันโดยปฏิสังขาย แล้วพระก็ได้ปฏิบัติต่อ คนที่ใจ มั่นต่ำ ใจมันยังไม่ถึง นี่ความคิดคนละชั้นนะ อู้อู.. พระจีโลก แหม.. เอามาก เอาเยอะเอา เยอะ.. เอามากมันก็กินไม่หมดหรอก เอามากก็กลับมาเป็นของเราอย่างเก่านั้นแหละ แต่ถ้า ไม่เอามากนะ ไม่ให้มันเสร็จสิ้นไปนะ เที่ยงก็ไม่เสร็จ นี่เวลาจิตใจของคนมันไม่ถึง มัน เป็นอย่างนั้น

เวลาเราบอกว่า “ใจเรากับใจไอ้โง่มันคนละหัวใจ” ฉะนั้น พอหัวใจอย่างมัน มันก็ ทุกข์ก็ยากของมันนะ คนนั้นก็ฝาก คนนี้ก็ฝากนะ พอฝากเสร็จแล้วมันก็ไปนั่งห้าวปากห้าว ปาเพราะทุกข์ใจ โคนค่าเด็ดขาด! เอาของเขามาก็โคนค่าอยู่แล้ว เพราะเราต้องการนะ เรา ต้องการให้คนนี้ใจพัฒนาขึ้น.. บอกตรงๆ เลยนะ เราเสียใจที่เราเอาแม่เราไม่ทัน เห็น ใหม เราเอาแม่เราไม่ทัน แล้วเราจะเอาแม่มาไว้ที่นี่ แม่เราเสียไปแล้ว

นี่ก็เหมือนกัน เอ็งจะมาตัดทานอยู่อย่างนี้หรือ เอ็งจะไม่ภาวนาหรือ เอ็งจะเป็น ไปรษณีย์อยู่อย่างนี้หรือ เอ็งจะไม่ปฏิบัติของเอ็งเลยหรือ เอ็งไม่รู้จักหัวใจเอ็งเลยหรือ แล้วเอ็งสร้างวัดมา สร้างพระมา สร้างคนมาทำไม แล้วเอ็งจะมาตัดทานอยู่อย่างนี้ใช้ใหม่ ทำไมเอ็งไม่โตขึ้นเลย ก็ยังเป็น ไปรษณีย์อยู่อย่างนี้ จะรับฝากเขาอยู่อย่างนี้

ไอ้ที่ขมนี่ขมเด็ดขาด แต่ขมแล้วเราก็จบใจ “รักษาวินัยให้ตัด” เพราะเราไม่คิดว่าเขา จะไปเอามากันมากมายอย่างนี้ไง เราก็คิดว่าเรามีแค่นี้แหละ เมื่อก่อนมีอยู่ ๒ ห่อ จะแจก ใครก็หวงนะ แจกคนละเล่ม ให้กลุ่มหนึ่งก็ได้เล่มเดียว ให้เขาได้เห็น ว่า จิตใจของคนที

เป็นสาธารณะ เขาเป็นโยม เขายังทำหน้าที่หลวงตาด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ ไม่มีผลประโยชน์แอบแฝง ไม่มีชื่อเสียง ศักยภาพอะไรเข้าไปแอบแฝง

พวกเราเป็นพระ พวกเราเป็นพวกลูกศิษย์กรรมฐาน พวกเราเป็นคนชำระกิเลส ทำอะไรก็มีแต่ดินพอกหางหมู เอากิเลสสะสมหัวใจไว้ตลอด แล้วก็บอกว่า “เป็นธรรม เป็นธรรม” คนข้างนอกเขาเป็นฆราวาส เขามีอาชีพเป็นโรงพิมพ์ เขาหากินนี่ เขายังทำให้ของเราสะอาดบริสุทธิ์ขนาดนี้ เราถึงชมความสะอาดบริสุทธิ์นี้ แต่ไม่ได้ชมเนื้อธรรม เพราะคำว่าเนื้อธรรมเขาก็คัดลอกจากหลวงตามา

เนื้อธรรมนี้ ถ้าคนใจไม่มีวุฒิภาวะ มันไม่รู้อะไรสูงอะไรต่ำ ธรรมก็คือธรรมนั่นแหละ เห็นไหม คุณติ “มรรคหยาบฆ่ามรรคละเอียด” เขายังถามเมื่อวานนี่คืออะไร มรรคหยาบเป็นอย่างไร มรรคละเอียดเป็นอย่างไร แล้วโศดาปัตติมรรค สกิทาคามีมรรค อนาคามีมรรคเป็นอย่างไร อรหัตตมรรคเป็นอย่างไร แล้วมรรคอย่างไรมันเป็นความจริงขึ้นมา เขาก็รู้ไม่ได้ เขารู้ไม่ได้หรอก

ทีนี้เขารู้ไม่ได้ แต่เราชมน้ำใจที่ความสะอาดบริสุทธิ์ ชอบใจว่าเจตนาเขาสะอาดบริสุทธิ์เท่านั้นเอง แล้วเราทำแล้วก็มีมานี่ ทำไมเจตนาบริสุทธิ์แล้วก็ต้องเอารูปเทียนไปกราบเขาที่บ้านเขาอีกหรือ จะต้องไปหาเขาที่บ้านเขาอีกหรือ มันก็ไม่ใช่!

เราอยู่ด้วยกัน.. นี้พูดนะ วันนี้ขอพูดเรื่องส่วนตัว แล้วก็เอวัง